

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/129/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200675
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4017200675.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: J.. C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX/X, XXX XX K.Á., zastúpený advokátom: JUDr. Robert Schuchmann, IČO: 14 142 279, so sídlom Nám. M. R. Štefánika č. 6, 945 01 Komárno, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/4097/JH zo dňa 26. apríla 2017, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/118/2017-62 zo dňa 11. júna 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/118/2017-62 zo dňa 11. júna 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 23Sa/118/2017-62 zo dňa 11.06.2018 zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/ 2017/4097/JH zo dňa 26.04.2017. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno č. KN1/OPPnKaPČ/SOC/2017/31337-6 zo dňa 20.01.2017, ktorým nebol žalobcovi priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla (ďalej aj „OMV“). Žalovaný odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že osobné motorové vozidlo, ktoré žalobca v súčasnosti využíva, plní svoj účel a sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sú tak vhodne kompenzované, pričom žalobca nepreukázal žiadne závažné technické nedostatky a neuviedol ani žiadny iný dôvod brániaci mu naďalej používať predmetné OMV.

2. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd uviedol, že žalovaný rozhodol správne, keď rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol. Rozhodnutie žalovaného označil za logicky a vecne správne, uviedol, že sa žalovaný dostatočne vysporiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre posúdenie žiadosti žalobcu o poskytnutie peňažného príspevku a záver, ku ktorému dospel, zodpovedá zásadám logického myslenia, stav posúdil v súlade so zákonom č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení

niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Námiety a výhrady žalobcu označil za všeobecné a zároveň skutkovo i právne bezvýznamné. Krajský súd dospel k záveru, že oba správne orgány žiadosť žalobcu o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla posúdili v zmysle zákona správne a tak žalobu žalobcu zamietol.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včasnú kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 440 ods. 1 písm. f/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Za takéto porušenie považoval žalobca odôvodnenie rozsudku krajského súdu, v ktorom tento súd iba poukázal na správnosť a zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. Svoje rozhodnutie tak krajský súd podľa názoru žalobcu riadne neodôvodnil a je tak nepreskúmateľné. Druhý dôvod žalobcovej kasačnej sťažnosti bol, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP. Žalobca mal za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil zákonné podmienky priznania peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, pretože zákon č. 447/2008 Z. z. mu neukladá povinnosť preukazovať technické nedostatky ani iné dôvody, ktoré mu bránia užívať jeho pôvodné osobné motorové vozidlo na to, aby mu bol priznaný ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. Tvrdil, že zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku splnil a má tak na príspevok podľa zákona č. 447/2008 Z. z. nárok. Navrhol kasačnému súdu, aby rozsudok krajského súdu č. k. 23Sa/118/2017-62 zo dňa 11.06.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne jeho rozhodnutie zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/4097/JH zo dňa 26.04.2017 a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal na fakultatívny charakter príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, keďže nárok na tieto príspevky nevzniká automaticky. Žalobcom požadovaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nie je nárokovou dávkou, je na uvážení správneho orgánu, za akých okolností a ktorému subjektu peňažný príspevok poskytne. Žalobca nepreukázal žiadne závažné technické nedostatky a neuviedol ani žiadne iné dôvody, ktoré by bránili používaniu jeho osobného motorového vozidla a tak prvostupňový správny orgán nevyhovel jeho žiadosti o ďalší peňažný príspevok. Stotožnil sa s názorom krajského súdu, že rozhodnutie vydal na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, zistené skutočnosti boli správne právne posúdené a rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom. Žalovaný navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky aby kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol ako nedôvodnú.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného ku kasačnej sťažnosti vyjadril v stanovisku, v ktorom uviedol, že argumenty žalovaného sú protichodné, keď na jednej strane tvrdí, že peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla je v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. fakultatívnou dávkou a na strane druhej má za to, že žalobca nesplnil zákonné podmienky na priznanie uvedenej peňažnej dávky. Žalobcovi nebolo zrejmé z akých skutočností vychádzal správny orgán, keď vyslovil názor, že jeho v súčasnosti využívané osobné motorové nemá nedostatky a technické poruchy, ktoré by odôvodňovali nepriznanie žiadaného peňažného príspevku. Poukázal na zákon č. 447/2008 Z. z., z ktorého mu podľa jeho názoru povinnosť dokladovať technický stav vozidla nevyplýva. Odkázal na § 34 ods. 12 písm. b/ zákona č. 447/2008 Z. z. v rámci ktorého sa zaviazal na splnenie podmienky týkajúcej sa predaja osobného motorového vozidla, na ktoré mu bol v minulosti poskytnutý peňažný príspevok. Zdôraznil, že všetky kritéria podľa zákona č. 447/2008 Z. z. na priznanie ďalšieho peňažného príspevku splnil. Považuje argumentáciu žalovaného za bezpredmetnú a neopodstatnenú.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný podľa § 11 písm. g/ SSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 SSP preskúmal kasačnú sťažnosť žalobcu a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Podľa § 139 ods. 2 SSP v odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov

žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

8. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

9. Nebolo sporné, že žalobca je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a je odkázaný na individuálnu osobnú prepravu.

V prejednávanej veci prvostupňový správny orgán nepriznal žalobcovi ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa premiestňuje do práce na funkčnom osobnom motorovom vozidle, na kúpu ktorého mu bol v roku 2005 poskytnutý peňažný príspevok. Žalobca voči uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie a žalovaný pred vydaním v tomto konaní napadaného rozhodnutia, doplnil dokazovanie o komplexný posudok č. UPS/US1/SSVODPC/SOC/2017/ 4208 zo dňa 10.04.2017. V komplexnom posudku bola žalobcovi určená miera funkčnej poruchy 70 % a znížená pohybová schopnosť v oblasti mobility a orientácie, žalobca nie je schopný premiestniť sa k prostriedkom verejnej hromadnej dopravy a k prostriedkom železničnej dopravy, nastúpiť, vystúpiť, udržať sa a zvládnuť inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy a v prostriedku železničnej dopravy. Ďalej bolo v posudku uvedené, že žalobca je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Komplexný posudok však neobsahoval návrh na kompenzáciu za sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia, naopak, bolo v ňom uvedené, že žalobca používa osobné motorové vozidlo, na ktoré mu bol v roku 2005 poskytnutý peňažný príspevok.

10. Podľa § 34 ods. 12 zákona č. 447/2008 Z. z. ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla uplynulo najmenej sedem rokov a:

a) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa zaviazá, že osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, predá do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla alebo

b) osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, je vyradené z evidencie motorových vozidiel, alebo sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zaviazá, že do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla požiada o vyradenie z evidencie motorových vozidiel.

11. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jedným z procesných práv účastníka. Porušením práva na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Ak súd pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 139 ods. 2 SSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre jeho nezrozumiteľnosť, ale nie je ani naplnené základné právo na súdnu ochranu. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej. Riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 6/03 zo dňa 13.03.2003).

12. Kasačný súd považuje odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu za nedostatočné. Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozsudku len stotožnil s názormi správnych orgánov a v zhode s nimi poukázal na opodstatnenosť nepriznania ďalšieho peňažného príspevku. V odôvodnení rozsudku však, abscentuje vysvetlenie, ako vec sám právne posúdil (vyložil) z hľadiska relevantných ustanovení zákona, a ako sa

vysporiadal s tvrdeniami žalobcu uvedenými v žalobe. Jeho úlohou bolo posúdiť a odôvodniť, či rozhodnutie žalovaného je riadne odôvodnené najmä z hľadiska fakultatívnosti priznania požadovanej kompenzácie. Je potrebné zdôrazniť, že hoci na priznanie danej kompenzácie nie je právny nárok a tento príspevok iba možno priznať, teda ide o fakultatívnu dávku, správny orgán je povinný v správnej úvahe riadne a presvedčivo zdôvodniť, prečo nepovažuje za potrebné opätovné priznanie príspevku z hľadiska § 34 ods. 12 písm. a/ a b/ zákona. Úlohou krajského súdu teda bolo vyhodnotiť, prečo dospel k záveru, že správna úvaha žalovaného vychádza z úplne zisteného skutočného stavu veci, je logická a presvedčivá.

13. Absentujúce právne zdôvodnenie rozsudku krajského súdu má za následok jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Kasačný súd vzhľadom na uvedené rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/118/2017-62 zo dňa 11.06.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SPP, v ktorom preskúma zákonnosť rozhodnutia žalovaného v intenciách § 34 ods. 12 zákona č. 447/2008 Z. z. a nové rozhodnutie riadne odôvodní.

14. V novom rozhodnutí krajský súd znovu rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov kasačného konania podľa § 467 ods. 3 SSP.

15. Kasačný súd považuje za potrebné poznamenať, že právoplatné rozhodnutie žalovaného z 26.04.2017 nebráni tomu, aby žalobca požiadal o priznanie príspevku novou žiadosťou.

16. Tento rozsudok kasačného súdu bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.